

A 1977-2

LTSR MA BOTANIKOS INSTITUTO DENDROKLIMATOCHRONOLOGINĖS
LABORATORIJOS J. M. B. JONO KAIRAIČIO
1977 METŲ INDIVIDUALIAUS DARBO

A T A S K A I T A

Kaunas,

1977 m. gruodžio mėn. 2 d.

Tema: "Ilgalaikių aplinkos sąlygų svyravimų prognozės metodų paruošimas dendrochronologiniu ir radioaktyvios anglies metodų pagalba

- a) dendrochronologinių tyrimų automatizavimas,
- b) analizė, verifikavimas ir daugiaamžių dendroskalių sudarymas matematinio ir radioaktyvios anglies metodų pagalba"

I. Planiniai darbai

Per ataskaitinį laikotarpį toliau buvo dirbama, nagrinėjant ažuolynų radialinės prieaugos (ankstyvosios, vėlyvosios ir metinės atskirai) dinamiką ir jos ryšius su gamtiniais faktoriais (temperatūra, krituliais). Tuo tikslu buvo baigti perforuoti pirminiai duomenys ir perduoti elektroninei skaičiavimo mašinai BSM-4M FTEPI-te. Gauti mašininiai duomenys - prieaugio ir gamtinių faktorių (temperatūros, kritulių) koreliaciniai koeficientai (45 grupėms), panašumo koeficientai buvo grupuojami į lenteles ir nagrinėjami tarpusavio ryšiai. Gauti rezultatai apibendrinti straipsniuose: 1) "LTSR miškų prieaugio dinamika ir ritmika priklausomai nuo augimvietės sąlygų ir klimatinių faktorių" ir 2) "Dendrochronologinės medžiagos parinkimas. Dendrochronologinių

tyrimų optimalių ryšių nustatymo patikimumas" (bendraautorius J. Karpavičius), kurie atspausdinti 1977 m. rinkinyje "Aplinkos sąlygos ir medžių radialinė prieauga". Paruoštos ir atiduotos spaudai Lietuvos ažuolynų ir profilio "Murmanskas - Užgorodas" dendroskalės (bendraautorius T. Bitvinskas).

Dalyvauta visose ekspedicijose, renkant dendrochronologinę medžiagą Lietuvos ribose ir viena ekspedicija už respublikos ribų - po Baškirijos ATSR, kurios metu buvo uždėti 2 tyrimo bareliai senuose pušies ir maumedžio medynuose ir atliktos senų medžių paieškos. Nemaža laiko praleista įrengiant Dendrochronologinių ir botaninių tyrimų laboratoriją. Viso ekspedicijose išbūta 160 dienų.

II. Sutartiniai darbai

Tema: a) "Metinių rėvių tyrimai plačioje teritorijoje, tiksliai datuotų pavyzdžių paruošimas ir natūralios radioanglies (C^{14}) kiekio tyrimai angliarūgštės apykaitoje,

b) "Daugiaamžių medžių ir senos medienos, turinčių atitinkamą dendrochronologinę informaciją paieškos, medžių metinių rėvių datavimas ir paruošimas radioaktyvios anglies analizei".

Sutartinių darbų srityje buvo vykstama senų medžių paieškoms ir dirbta laboratorijoje.

Paieškų metu surasti, nuplauti ir išsiųsti į Lietuvą 3 medžių modeliai (2 maumedžio ir 1 pušies) 230-430 metų amžiaus. Modeliai jau naudojami sutartinės temos darbams. Dalyvauta paruošiant medžių modelius metinių rėvių išskyrimui (obliavimas, zonų žymėjimas ir kt.) ir skaldant medieną tiksliai datuotomis rėvėmis. Šis darbo etapas tęsiamas ir dabar. Didėjant sutartinių darbų apimčiai,

pradėjo vis daugiau kauptis medienos atsargų ir teko pasirūpinti patalpų įruošimu medienos išdėstymui, džiovinimui ir saugojimui - dalyvavau, įruošiant medienos sandėlius Botanikos sode.

Neplaninių darbų srityje dalyvavau tvarkant Dendrochronologinių ir botaninių tyrimų stotį, prižiūrint laboratorijos autotransportą ^{vedant} ir atitinkamą dokumentaciją.

Esu Botanikos sodo Vietos K-to, botanikų, žinijos ir medžiotojų draugijų narys.

/J. Kairaitis/